

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto . . . . . 12 K

Pol leta . . . . . 6 K

Četrť leta . . . . . 3 K

Mesечно . . . . . 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 110

Maribor, dne 23 septembra 1912.

Letnik IV.

Slava Slomškemu!

Jutri se povrne petdesetokrat oni žalni dan, ko je iz našega mesta preko celega Sp. Štajerja, preko cele slovenske domovine in še dalje preko njenih mej zaplakala tužna vest: Slomškega ni več. Jutri se povrne

petdesetokrat oni usodepolni dan, ko je priplul nad naše mesto smrtni angelj Azrael in je s svojim hladnim poljubom uspaval v vekovečni sen našega buditelja, učitelja in apostola. Jutri se povrne petdesetokrat oni tugepolni dan, ko je prenehalo biti srce, ki nas je nad vse ljubilo in samo za nas živelo. Jutri se povrne petdesetokrat oni težki dan, ko smo izgubili njega, ki nam je bil modri oče ter smo ga ljubili pristrčno in z globokim spoštovanjem. Petdeset let že počiva škof Slomšek v hladni zemlji. Petdeset let . . . dolga doba. Grobove zarase visoka trava in le redko se kdo za hip ustavi ob spominu na človeka, ki je bil, živel in deloval. Njegov spomin je pozabljen in vsakdanje življenje valovi preko mesta, ki ga je zavzemal. Drugače pri Slomškemu. Čeprav je šel od nas, vendar je nepozabljen in živi vedno med nami. Njegov spomin živi med nami in cel naš narod se dan za dnem v ljubezni vrača k njemu. Njegovi zlati nauki, njegovo vzorno življenje, njegova velika dejanja so mu zagotovila v spominu našega naroda neizbrisljivo mesto. Kot mogočna skala stoji v vrtincu našega narodnega življenja in daje smer njegovemu toku. Kot stolp-svetilnik je, ki preganja težko temo, katera hoče uničiti naše mlado življenje in nam kaže pravo pot. Beseda Slomšek je postala za nas parola. Ime Slomšek je za nas program, na kate-rega prisegajo trume slovenskega ljudstva.

Ne bomo na dolgo in široko razmotrivali o zaslugah, katere ima Slomšek za nas in ne bomo se razpisavali o pomenu, katerega ima za cel naš narodni obstoj. Govorilo in zapisalo se je letos, ko praznujemo njegovo petdesetletnico, o tem že mnogo velikih besed, pribilo se je že mnogo neizpodbitnih resnic. Samo troje stvari bomo povdarili danes na preddan njegove smrti, ko se hočemo tudi mi z današnjo slavnostno številko na skromen način pokloniti manom našega velmoža.

Slomškega ljubi slovensko ljudstvo. Če prav jih živi med nami malo, ki so Slomškega poznali, vendar je spomin na njega med našim narodom tako živahen, kakor da bi bil ravnokar odšel od nas. Na stotine bomo kmalu že šteli letošnje Slomškovke prireditve, a pri vseh opazamo en skupen moment: povsod se zbere ljudstvo v ogromnem številu in govore v Slomškovo proslavo poslušajo vse z obo-

žujočim občudovanjem in pristrčnim ganutjem. Ljudstvo vidi, da mu je Slomšek najsvetlejši vzor in najde pri njem zlatih naukov za vse položaje in

potrebe v življenju, zato ga spoštuje in čisla, kakor ceni učenc svojega skrbnega učitelja. Ker pa obenem tudi čuti, da prihajajo Slomškovke besede iz ljubečega srca, zato ga tudi ljubi. Ljubi z otroškovo ljubeznijo. Slomšek je razumel ljudstvo, čigar zvesti in pravi sin je bil, zato ga tudi ljudstvo razume in s koprnečo ljubeznijo vsrkava vase njegove očetovske nasvete in opominje. In za kar smo posebno hvaležni dobrim nebesom: Umevanje med Slomškom in našim ljudstvom ne pojenjuje, ampak narašča. Bili so časi, ko je spomin na Slomškega samo še tiho živel v srcih naroda, ko so se bili voditelji odtujili Slomškovim načelom. Spomnimo se samo na proslavljanje stoletnice njegovega rojstva. Vršile so se tudi svečanosti toda hladne, brez ognja ljubezni. Takrat so poveljevali Slomškega v prvi vrsti ljudje, ki niso bili prežeti njegovega duha, ki so ga nekaj let pozneje vlačili v blato. Ljudstvo, ki je prisostvovalo tem prireditvam, je čutilo njihovo prazno oficijelnost in se ni ogrelo, kakor bi se rado. Grozila je še celo nevarnost, da bi ta

mrzla zunanost zamorila v narodu ljubezen, ki je gorela v njem od nekdanj za njegovega Slomškega. Hvala Bogu, ti časi so za nami. Na čelu nam stopajo sedaj možje, ki jim je Slomšek vzor in podžgana od njih je zaplapola v srcih ljubezen do Slomškega z mogočnim plamenom. Poglejte letošnje Slomškovke prireditve: ljudstvo jih obhaja s srcem, — veliki prazniki ljubezni so.

Slomškovki nauki se oživljajo. Zlata so bila vremena, ko so padala semena, ki jih je sejal Anton Martin Slomšek. Padala so na neizorane, še neobdelane, a rodovitne ledine slovenske domovine in so se prijela. Prišli so umni orači, razorali so ledine in sedaj poganjajo semena bujno in razkošno. Slovensko ljudstvo vzljubuje vedno bolj večno lepe nauke, ki mu jih je dal veliki škof in se vedno bolj po njih ravna. Ljubezen do materinega jezika in globoka vernost ste med našim narodom od dne do dne izrazitejši, popolnejši. Ljubezen do rodne grude je vedno večja in naša narodna zavest, ter naš narodni ponos raste od dne do dne. Z vedno silnejšim prepričanjem in z vedno večjo vnetostjo se oklepa ljudstvo vere naših očetov. Slomškov duh živi med nami vedno krepkejšo, pomlajenje in poplemenjenje slovenskega naroda po Slomškovih naukih vedno bolj napreduje.

Slomškov duh naj nas vodi tudi v bodoče. Ena največjih, če ne največja Slomškova zasluga je, da je za Spodnji Štajer osnoval lastno škofijo. Zasluge, ki si jih je s tem pridobil za naš narodni obstoj, so neprecenljive. V svoji goreči ljubezni do slovenskega naroda je videl, da je za naš življenjskega pomena, če se združimo v slovensko škofijo, za to si je zastavil to združitev za cilj in ni mirmiroval, dokler ga ni konečno dosegel. Nič se vstrašil težkoč, ni se oplašil ovir, ampak preko vsega je možato korakal svojemu cilju nasproti. Časi so se spremenili, naš narodni položaj je pa še vedno ogrožen. Zato živi Slomškova misel združitev, misel osvobojenja še vedno v nas. Kakor je nekdanj Slomšek posvetil vse svoje moči združitvi vseh štajertkih Slovencev v eno škofijo, tako posvečamo tudi sedaj mi vse naše moči združitvi Slovencev v veliko in mogočno skupno domovino. Slomšek bodi nam vzor v boju za naše narodno osvobojenje! Ravno v teh dneh so naši voditelji storili velepomemben korak v boju za veliko, lepo in ponosno slovensko-hrvaško domovino. Posnemajmo Slomškov odločnost, neupogljivost in doslednost v boju za ta naš prelepi cilj. Slomškov duh naj nas vodi, temu svetniku našega naroda posvetimo vse delo in ves trud za dobrobit slovenskega naroda, ki ga je on tako ljubil. In ko bomo enkrat dosegli svoj cilj, bomo še bolj polni ljubezni in še bolj vzradoščeni klicali:

Slava Slomškemu v vekov veke!

Anton Martin Slomšekova smrt.

Piše Al. Leben.

„Dragocena je v božjih očeh smrt njegovih svetnikov.“ (Ps. 115, 15.) — Ni bilo najmanjšega dvoma, da bo tako lepo, tako čednosti polno in božji službi ter njegovi sv. cerkvi veseskozi posvečeno življenje tudi ovenčano z lepo in presrečno smrtjo. Bilo je pričakovati, da bo škof, ki je vedno in povsod „živel iz vere“ (Hebr. 10, 38.), tudi pri svoji smrti vzvišen in da bo zapustil prekrasen in posnemanja vreden zglede svojim sodobnikom in potomcem. In zares so bile vse okoliščine — kakor nam jih slikajo Slomšekovi biografii — pred in po njegovi smrti take, da so očitno pokazale neko posebno naklonjenost nebes. Vsi, kateri so takrat stali ob njegovi smrtni postelji, so bili ene misli: preselil se je v nebo, mož v nebeško veselje, kjer je sedaj naš priprošnjik.

Približala se je obletnica Slomšekove smrti. Podal sem cenjenim bralcem „Straže“ par odlomkov iz njegovega delavnega, požrtvovalnega in čednostnega življenja. Zato mislim, da bom prav storil, če opišem v kratkih potezah njegov življenjski večer in njegovo preselitev iz časnosti v večnost.

Ko je Anton Martin Slomšek zasedel škofovski prestol, je bil tako čilega in krepkega zdravja, da mu je moral vsakdo prerokovati zelo visoko starost. Toda smrtna bolezen iz leta 1851 je njegovo zdravje silno zrahljala in njene posledice se niso dale nikoli več popolnoma odstraniti. Neki izveden zdravnik se je že takrat nekako čudno izrazil: „rekel je namreč, da bo črevesje najdalje deset let opravljalo svoj posel.“ (Črevesa so namreč na nekaterih mestih otrpnila.) In tako je tudi bilo. Motenja pri cirkulaciji spodnjega života, združena z napadi kolike, so se ponavljala od leta do leta vedno bolj pogosto in nevarno. Slavni mož je trpel čestokrat in veliko, a tožil ni nikdar; pač pa je neki globoki bolesten izraz na njegovem obličju izdal težo njegovih bolečin.

Ko se je povrnil iz Rima iz svojega potovanja, je odšel meseca avgusta leta 1862 na Slatino v kopalnišče, da bi si ojačil zdravje za težavno vizitacijo v laški dekaniji. A po noči pred odhodom na vizitacijo je imel zopet tako silen napad, da bi se mu bilo moralo poprej vse drugo nasvetovati, kakor pa odhod na vizitacijo. Ali vendar jo je naslednjega dne nastopil, ne zmenec se za svoje bolečine. Najprvo se je napotil k sv. Rupertu. Tja se mu je bilo edino-le mogoče pripeljati na vozu; ker je kraj hribovit in pot težavna, je goreči škof mnogo trpel. Na treh poznejših stopnjah so se mu bolečine zopet ponovile in moral je ležati v postelji; ker pa je liki apostol Pavel svoje življenje malo cenil, je z herojičnim samozatajevanjem nadaljeval svoje apostolsko delo z njemu prirojeno gorečnostjo.

Po kratkem odmoru po dokončani vizitaciji, se je udeležil duhovnih vaj na Slatini, ki so trajale od 14. do 18. septembra. Navidezno je bil zdrav. Pri eksercijah je vstrajal do konca ter imel z neko posebno krepostjo in v resnici apostolsko srčenostjo česu primerne govore, kateri pa so bili prepleteni z mnogobrojnimi mislimi na — smrt. V uvodu (prve konsideracije je govoril tako-le: „Ko sem v svojem prvem listu kot škof pozdravil svojo ljubljeno čredo, primerjal sem našo drago mater vladikovino z lepim vinogradom, v katerem se nahaja ročkovitna zemlja, kateri je poln najzlahtnejših trt ter obeta tudi obilnega pridelka, če bodo viničarji marljivo in pazljivo gojili zlahtne trte, če bodo, kar je slabega, izruli, vse dobro pa nasadili, in če Bog da sijati solnce svoje milosti in pošlje dež svojega bogatega blagoslova. — Ta slika je žela vseobčno priznanje. Premotimo jo še vnovič ter primerjamo, če ta slika naši ravno tako lepi kakor vzvišeni nalogi v svojem vspehu, tudi v resnici odgovarja.“

„Solnce mojega življenja, kakor tudi ogromnega števila mojih vrlih sodelavcev se je nagnilo k zatonu; čutim, da moje bivanje med vami ne bo več trajalo dolgo; skoro bo Gospodar vinograda svojemu oskrbniku — smrti — zaukazal, naj nas pokliče, da bo nam izplačal zasluženi čenar; kajti že razpošilja svoje hlapce — splošna in posebna obiskovanja — (namreč napadi bolezn), da sprejme od nas pridelane sadove.“

„Zatorej je že nujni čas, da preiščemo in pregledamo nam v oskrbo izročeni vinograd, da bomo zamujeno z podvojeno marljivostjo nadomestili, pokvarjeno pa izboljšali, predno nam mogočni družinski Oče odvzame vinograd ter ga izroči drugim viničarjem, ki mu bodo pridelovali boljše sadove. Hic solummodo quaeritur, ut fidelis quis inveniat. — Na čem nam naj bo bolj ležeče, če ne na zvestobi našega Bogu posvečenega stanu? Kateri predmet bi bil važnejši za našo konsideracijo, kakor premišljevanje, če smo zvesti delavci v vinogradu našega Gospoda? Kaj nas more nekdan na naši smrtni postelji bolj tolažiti, nego zavest, da smo bili zvesti v svojem stanu? — o da bi ne bila poljubna ta zavest; — Kaj nam more smrt bolj osladiti, nego vzklík: „Prav, ti dobri in zvesti hlapci! Pojdite v veselje svojega Gospoda!“

„Več kot ena človeška doba je odhitela mimo pred mojimi očmi, — pomnim več kakor pol stoletja; in veliki del mojih sodobnikov je z menoj spremljal en človeški rod k grobu. Jaz sem sedaj 39 let dušni pastir in 17 let škof. In v tem kratkem času — koliko in kako važnih reči se je v tem času izvrši-

lo! Svet — Avstrija — naša domovina — pa tudi naša vladikovina ima popolnoma drugo podobo! O, ko bi se bile pač vsepovsod in v resnici razmere izboljšale. Ex fructibus eorum cognoscetis eos. Sili me, ljubi bratje, to dobo 17 let z vami te dni pregledati, da se za vse dobrote, ki smo jih prejeli, Bogu zahvalimo, pa tudi svojih zanemarjenj pred Bogom skesamo ter naredimo primerne salepe za bodočnost.“ —

Na koncu sklepčnega govora je Slomšek molil tri očenaše v treh jeziki, da bi s tem jasno pokazal, kako katoliška ljubezen ne pozna nobene jezikovne razlike. Prvi očenaš je molil v latinskem jeziku v zahvalo za vse pri duhovnih vajah prejete milosti; drugi očenaš v nemškem jeziku za odsotne brate; tretji očenaš v slovenskem jeziku za tistega v zbrani množici, ki bo prvi umrl.

Pač ni mogel takrat slutiti veliki mož, da bo zasluženje tega tretjega očenaša še pred pretekom enega tedna njemu samemu v korist!

Duhovne vaje so se končale v petek. Prihodajo nedeljo se je imela vršiti konsekracija podružnice sv. Rozalije blizu Slatine, spadajoče h kostrivniški župniji. Med tem je Slomšek napravil kratko romanje na Ptujsko goro k Materi božji. Od tam se je vrnil v Kostrivnico, kjer je bil pri večerji nenavadno vesel in dobre volje, tako da se je navzočim duhovnikom zdelo že sumljivo; in proti svoji navadi je ostal dolgo časa v njihovi sredini. Bil je pač, ne da bi slutil, poslednjikrat med njimi.

V nedeljo zvečer (dne 21. septembra) je dospel v Maribor. V pondeljek popoldan je povabil ravnateljstvo seminarja na izlet v škofijski vinograd, ki se je nahajal blizu mesta. Užival je malo, zdelo se je, da mu ni dobro, bil pa je vendar prav dobre volje; in ko se je razgovor zasukal na nacionalno vprašanje, je še prav dovtipno pripovedoval kot kuriozum iz svojih mlajših let, kako se je tudi on kot spiritual udeležil znanega abecednega prepira, ki je nastal radi Metelkovega pravopisja, ki so ga nameravali takrat na novo vpeljati; čejal je, da se je tudi on sam odločil za to ortografijo.

Ne da bi bil poprej kaj tožil, je v torek po obedu nenadoma legel. Nikdo ni vedel za to in kakor po naključju je prišel v sobo eden njegovih uradnikov ter ga našel borečega se z groznimi bolečinami; napadla ga je vnovič silna kolika.

V sredo ob 5. uri zjutraj da Slomšek poklicati svojega spovednika. Ko je ta pristopil k njegovi postelji ter povprašal po njegovem zdravstvenem stanju, je rekel knezoškof s stokajočim glasom, pa vendar čisto mirno: „Ali je otrpjenost v črevesju že nastopila, ali pa bo kmalu. Želim opraviti svojo spoved, če boste vi in jaz brez skrbi.“ Do 8. ure je bil zatopljen v tiho molitev. Ko pa se je približal sprevoč z Najsvetejšim, katerega so spremljali vsi stolni kapitulari s prižganimi svečami, se je bolnik v kljub svojim bolečinam dvignil po koncu, sam oblekel tačar, pokleknil na tla ter s pobožno sklenjenimi rokami prejel sv. popotnico. Nato je zopet legel v postelji, molil z navzočimi litanije pred sv. poslednjim oljem, respondiral med funkcijo ter sprejel tudi Benedictio apostolica. Popoldan so postale bolečine še hujše in ko je ob 3. uri pristopil njegov spovednik k postelji, je rekel s čisto mirnim in resigniranim glasom: „Orate pro me, videtur esse ultima ora.“

Proti 9. uri zvečer je nenadoma zapazil zdravnik, da je smrt blizu. (Spovednik vpraša knezoškofa, če želi, da se mu moli kaj naprej. Ta odgovori: „Da.“ Domkapitel, več drugih duhovnikov in vsa služinčad je napolnila bolniškovo sobo. Začeli so moliti latinske litanije, večkrat je bolnik odgovoril s slišnim glasom: Ora pro nobis. Naenkrat pa odgovor izostane in zdravnik je zašepetal navzočim: „Bori se z smrtjo!“ Pričeli so moliti molitve za umirajoče, dvorni kaplan mu je držal mrtvaško svečo v roki; med tem pa je škof izročil svojo dušo v roke svojega Stvarnika.

Glasi jok in škok je nastal v mrtvaški sobi; vsi se drenjajo k njegovi smrtni postelji, da bi se enkrat poljubili otrpnele roke, ki so jih tolikokrat blagoslovljale. Stolni prost pa je stopil k rajnemu, da bi mu — že tretjemu škofu — mirno zatislil oči. Lepo in tolažilno je pripomnil škofov služabnik: „Ravno ob tem času so umrli, ko so vsak večer v kapeli opravljali s svojimi uslužbenci večerno pobožnost.“

Za Slomšekom je v nepopisni bolesi žalovala vsa njegova duhovščina. Starejši duhovniki so izgubili v njem svojega najplemenitejšega študijskega tovariša — oni v srednjih letih svojega nad vse ljubljene učitelja in vzgojitelja — mlajši svojega duhovnega očeta — vsi pa svojega najblagohotnejšega prijatelja, osebo svoje najiskrenejše ljubezni.

Žalovala je za njim v neizrekljivi tugi osirotele vladikovina, ker je izgubila pastirja, ki je bil res njen — ki je bil v najplemenitejšem pomenu mož ljudstva.

Žaloval je ves slovenski narod, ker je izgubil v njegovi osebi premodrega voditelja, neustrašnega prvoboritelja, prvega pisatelja, čigar besede je častil kot prerokovalne izreke.

Žalovala je domovina, ker ji je smrt v njem izrgala enega njenih najbolj plemenitih mož in zvesto udanega patrijota. Ravno tako resnične, kakor za rajnega častne, so bile besede štajerskega

deželnega glavarja, grofa Gleispacha, ki se je pred zbranim deželnim zborom spominjal smrti knezoškofa Slomškega: „Er war an Geist hervorragender Mann, welcher ein warmes Herz für das Volk hatte und immer bestrebt war, unter demselben Bildung und Religiosität zu verbreiten.“

In neki kanonik iz sosednje dijeceze je pisal v svojem in v imenu svojih sokapitularjev: „Ihr großer, heiliger Bischof, der Apostel der Slovenen, unsere Freude, unsere Liebe ist also hinübergegangen, um zu empfangen den Lohn für sein vollendetes Tagewerk! Was einstens der große Papst Benedikt XIV. beim Tode des seligen Leonardus a Porto M. ausgerufen, das tröstet auch uns: „Viel haben wir verloren, aber einen mächtigen Fürsprecher im Himmel erhalten.“ Dieses Gefühl besellte mich und mehrere Priester beim Memento in der ersten heil. Messe nach seinem Hinscheiden; nicht der Bischof bedarf unserer Gebete, wir bedürfen seiner Fürbitte...“

Da, zares! Ta izguba je bila za cerkev in za slovenski narod nenačnemstljiva. Anton Martin Slomšek je bil eden največjih škofov v monarhiji. Zato bo večer njegov spomin!

Za Slomšekovo slavnost dne 26. septembra 1912!

Prihodnji četrtek proslavimo po ukazu ekscelece prevzvišenega našega nadpastirja na poseben način velikega škofa Slomškega. Vsa duhovščina vsake dekanije se snide k temu izrednemu slavlju. Po slovesnosti v cerkvi bi utegnula biti umestna slavnostna konferenca s sledečim vspreodom:

1. Spomini na Slomškega. Vsak izmed oč. gg. duhovnikov poroča, kar ve o Slomšku od že umrlih duhovnikov, iz domače kronike ali od ljudstva. Te spomine naj bi, če mogoče, prinesel s seboj že zapisane, da se ob priliki priobčijo.

2. Kaj naj storimo duhovniki, kaj naše ljudstvo, da povzdigne enkrat sv. cerkev, ako je božja volja, Slomškega na altarje?

3. Razgovor o vsakoletni izdaji duhovniških drobtin „Slomšek.“ Knjiga bi obsegala spise ascetične, homiletične, katehitične in pedagoške vsebine, zlasti pa biografije zaslužnih vzornih duhovnikov in bi priobčevala spomine na Slomškega.

4. Slučajnosti (sadovi evharističnega kongresa, razširjanje našega časopisja itd.).

O vseh točkah se lahko vrši prost razgovor in se storijo potrebni sklepi.

Slomšekova proslava.

Petrovče.

Slomšekova slavnost in mladinsko zborovanje ob enem se je vršilo včeraj v našem Društvenem domu, v katerega je prihitelo od vseh krajev mnogo ljudstva. Slavnostni govor je imel državni poslanec dr. Korošec. V proslavo Slomšekovo je govorila v imenu mladinskih organizacij predsednica Z. S. D. Micka Drev. Predavale so se tudi Slomšekove pesni. Slavnost je poveljeval združen žalsko-petrovski pevski in tamburaški zbor. Tudi vse drugo, kar je služilo v prospeh prireditve, je bilo dobro urejeno, tako da so s slavnostjo zadovoljni obiskovalci in prireditelji.

Sv. Peter v Savinjski dolini.

Naš Društveni dom je bil včeraj priča dvojne slavnosti: obhajali smo spomin na slavnega Slomškega in spomin na ravnokar minoli evharistični kongres na Dunaju. Govorila sta nam poslanec dr. A. Korošec in župnik dr. Jančič. Zraven tega še so bile deklamacije in petje Slomšekovih pesmi. Tako smo se tudi mi na lep način pridružili obilnim Slomšekovim častilcem.

Slomšekov teden. Tekoči teden je Slomšekov teden. V torek bo 50 let, odkar je velikemu klicanju Slovencev zamrla zadnja beseda na ustnih, ki je klicala Slovence k novemu življenju. Klic „Slovenske Straže“ za proslavo slovenskega apostola Antona Martina Slomškega je našel odziva po celi domovini, na tisoče in tisoče naroda se zbira v Slomšekovem tednu vsi neumorno delujoči „Slovenski Straži“ s tem, da ji pošljemo Slomšekov dar ali naročimo kolikor mogoče veliko število srečk njene velike loterije, ki jo prireja kot zaključek Slomšekovih slavnosti v korist revnim obmejnim slovenskim otrokom.

Politični pregled.

Izpopolnitev ministrstva.

Konečno je ministrstvo vendar izpopolnjeno. Na mesto odstopivšega trgovskega ministra dr. pl. Rösslerja je imenovan guverner pošto-hranilničnega urada na Dunaju, dr. Schuster pl. Bonnot, za poljedelskega ministra pa dosednji senatni predsednik upravnega sodišča, Fran Zenker.

Novi trgovinski minister dr. Rudolf Schuster pl. Bonnot je vstopil leta 1877 v državno službo. L. 1903 je bil imenovan za sekijskega načelnika, leta 1905 pa za ravnatelja poštne hranilnice. V tej lastno-

sti je ostal do leta 1910, ko mu je bil podeljen naslov guvernerja poštne hranilnice. Sledeče leto je bil odlikovan s častjo tajnega svetnika.

V političnih krogih prevladuje mnenje, da novi trgovinski minister nima posebnih sposobnosti za svoj novi resort. Je pač odličen strokovnjak na polju poštne hranilništva, ne pa v onih stvarih, ki v sedanjem času zahtevajo vso pozornost, namreč v trgovinsko-političnih.

Z narodnega stališča smatrajo imenovanje dr. Schusterja za trgovinskega ministra za precej nevarno. Kot ravnatelj poštne hranilnice je namreč že večno zastopal nemško stališče in dobro so znane jezikovne afere pri poštni hranilnici izza zadnjih dni dr. Schusterjevega ravnateljavanja.

Novo imenovani poljedelski minister Fran Zenker je po končanem študiju v svojo službeno dobo prebil v justični službi. Leta 1878 se je udeležil bosanske okupacije in je leta 1879 nato vstopil pri praškem nadsodišču v justično službo. Leta 1884 je bil poklican v justično ministrstvo in justični minister grof Schönborn je vzel mladega jurista kot prezidialista v justično ministrstvo. Ko je odšel Schönborn in je bil imenovan za predsednika upravnega sodišča, je vzel Zenkerja seboj k upravnemu sodišču, kjer je ostal do sedaj. Leta 1896 je bil imenovan za dvornega svetnika pri upravnem sodišču, kjer je razvil prav sijajno svoje delovanje. Leta 1906 je bil odlikovan z naslovom senatnega predsednika, leta 1908 pa je bil imenovan za pravega senatnega predsednika. Od letos dalje je bil Zenker prvi senatni predsednik pri upravnem sodišču.

Novo imenovani poljedelski minister je zavežen Čeh in Nemci so opetovano rovali proti njemu, češ, da je on eden glavnih povzročiteljev počestovanja uradov na Dunaju. Češki listi pozdravljajo njegovo imenovanje; nekateri agrarni listi se pa čudijo, da je imenovan za poljedelskega ministra mož ne-strokovnjak.

Odstopivšemu trgovinskemu ministru dr. pl. Rösslerju je podelil cesar baronstvo.

Občinske volitve v Gradcu.

Vladnega komisarja, namestniščenega svetnika pl. Underraina v Gradcu kandidirajo nemški nacionalci v drugem razredu. Nekateri že propagirajo misel, naj bi postal pl. Underrain bodoči župan. A drugi so proti temu, ker nočejo, da bi avtonomno mesto imelo za župana odvisnega političnega uradnika.

Delegacije.

Vojni odsek avstrijske delegacije se snide v sredo dopoldne k svoji prvi seji. Na dnevnem redu je: vojna mornarica.

Deželni zbori.

„Wiener Zeitung“ je priobčila cesarski patent, po katerem se sklicujeta koroški in šlezjski deželni zbor na dne 24. t. m., nižjeavstrijski na dne 25. in predariski na dne 30. t. m. Nekateri drugi deželni zbori bodo sklicani meseca oktobra. Češki deželni zbor ne bo sklican in tudi kranjski najbrž ne.

Ruski zunanji minister Sassonow na Angleškem.

Ruski zunanji minister biva te dni na Angleškem. Iz Londona se je podal v Balmoral, kjer je bil sprejet od angleškega kralja v avdijenci. Listi priobčujejo dolge članke o obisku Sassonowa v Balmoralu ter mu pripisujejo velik pomen. Veliko se ugiba, katera vprašanja so se razmotrivala med ruskim ministrom in angleškimi merodajnimi krogi. O-sobito povdarjajo listi možnost, da se bo vršila revizija angleško-ruske pogodbe glede Perzije. Drugi listi zopet domnevajo, da se hoče pritegniti tudi Rusijo dogovoru radi Sredozemskega morja, ki ste ga sklenile Anglija in Francija.

Nova avstrijska križarka.

Listi poročajo:

Dne 26. oktobra t. l. spuste v Trziču v morje novo rapidno križarko „G.“ Kumica novi bojni lačiji bo s posebnim cesarjevim privoljenjem soproga tržaškega namestnika, princesinja Hohenlohe. Slavnost splošljenja bo imela strogo vojaški in cerkveni značaj. Nova bojna ladija je posestrima križarko: „Admiral Spaun“, drži 3500 tonelat, bo vozila 27 milj na uro in stane 10.000.000 K.

Ogrsko.

Udije ogrske delegacije so imeli dne 21. t. m. konferenco, v kateri se je določilo načelstvo. Za načelnika je bil določen tajni svetovalec Ljudovik pl. Lang, za podpredsednika pa tajni svetovalec grof Avgust Zichy. Izvršila se je tudi razdelitev od-sekov.

Včeraj so se skupno odpeljali poslanci ogrske opozicije na Dunaj. Z visokoletci vred je bilo 150 oseb pod vodstvom grofa Karolyja. Skupina namerala na vsak način motiti v plenumu in tudi v odsekkih zborovanje ogrske delegacije. Kakor v Budimpešti bo tudi na Dunaju vporabila ogrska vlada najostrejša sredstva in bo poslala na Dunaj zadostno število policajev. Baje je že poslala ogrska vlada na Dunaj 30 policajev. Palača, v kateri zborujejo ogrske delegacije, je exteritorijalna, to se pravi, spada pod oblast ogrske države, zato bo skrbela za red v njej ogrska policija. Opozicijske poslance je pri prihodu na Dunaj sprejela večšočeglava množica, ki jim je priredila ovacije. Vse nestrano pričakuje potek delegacijskega zasedanja.

Polyak odpuščen iz službe.

Policista Polyaka, ki ni hotel odstranjevati opozicijskih poslancev iz državnega zbora, so radi nepokorščine odslovili iz službe in ga izpustili iz preiskovalnega zapora. Grof Karoly ga je nastavil na svojem posestvu.

Čuvajev režim.

Iz Osjeka so izgnali dijaka Galogažo, ki je bil v Jukičevem procesu oproščen in nato iz Zagreba izgnan. Galogaža je prišel v Osjek, da bi nadaljeval svoje študije, a so ga takoj prijeli in za tri leta izgnali.

Poljsko-rusinska sprava.

Poljsko-rusinska sprava silno trpi vsled nesoglasja v poljskem taboru. Pogajanja med poljskimi strankami so se za enkrat takorekoč razbila. Ker noče nobena stranka nositi odgovornosti, da je povzročila razbitje, se bodo pogajanja v petek nadaljevala. Upanja je za sedaj malo.

Balkan.

Turčija sumniči Črnogoro.

Turška vlada izjavlja, da so vesti o splošni ustaji Malisorov neresnične. Edina vest, ki je prišla, se glasi, da so kršćanski prebivalci iz Belegapolja napadli bataljon turških vojakov, ki je prihajal iz Plevlja, pa so bili takoj razpršeni. Podrobnosti niso znane. Sodelovanje Črnogorcev pri napadu še ni dognano. Vlada je poleg tega dobila edino le še nejasne vesti o napadu Malisorov na Tuzi.

Bolgarska noče vojne.

Vest „Frankfurter Zeitung“, po kateri naj bi bil sklenil bolgarski svet otvoriti izreden kredit 35 mil. za oboroženje in ob enem z diplomatično akcijo v svrhu sprejetja bolgarskih zahtev po vevlastih prirediti velike vojaške vaje, da bi tako z nekako grožnjo pripomogel stališču bolgarske vlade do zmage, označuje „Agence telegraphique bulgare“ za popolnoma izmišljeno.

Nevarnost vojske.

Zanimivo je, kako sodi o položaju na Balkanu sedanji srbski ministrski predsednik in minister zunanjih del Nikola Pašić. Nasproti nekemu žurnalistu se je izrazil približno tako-le:

Položaj na Balkanu je skrajno kritičen in nevaren. Nevarnosti situacije pa more najmanj odstraniti Berchtoldov predlog. Grof Berchtold predlaga za Turčijo decentralizacijo. Kaj je decentralizacija? Nedoločen pojem. Položaj bi se razbistril, ako bi grof Berchtold predlagal avtonomijo, ki je edin pogoj za ohranitev miru na Balkanu. V Turčiji je treba obsežnih in temeljnih reform, pri katerih se je treba v prvi vrsti ozirati na interese posameznih narodnosti v posamnih pokrajinah; v Stari Srbiji na interese Srbov, v Južni Macedoniji na interese Grkov, v vseh ostalih pokrajinah pa na interese Bolgarov. Povsem umljivo je, da bi se Srbija takoj pridružila Bolgarski, ako bi se le-ta zapletla v kakko vojno s Turčijo. Srbija je popolnoma pripravljena za vse slučaje; njene finance so v najlepšem redu, njeni vrednostni papirji stoje visoko, srbska armada pa šteje sedaj 250.000 mož. Iskra, ki bi sedaj vžgala v Sofiji ali Atenah, mora zanetiti požar na vsem Balkanu!

Shodi.

Sv. Jurij ob juž. žel.

V nedeljo, dne 22. t. m. se je vršil pri nas ob obilni udeležbi gospodarski shod. Na shodu je govoril živinorejski instruktor gospod Mauchler iz Maribora o namenu in pomenu Osrednje zadruga za vnovčevanje živine in pospeševanje živinoreje. Nad eno uro trajajočemu predavanju so sledili udeleženci z velikim zanimanjem. Dal Bog, da bi obrodili gospodarski shodi obilno sadu!

Smartno pri Velenju.

V nedeljo se je vršil pri nas po ranem opravlju v Društvenem domu shod S. K. Z. Shod je otvoril kot predsednik vlč. gospod župnik Cizej s prisrčnim pozdravom. Poslanec dr. Verstovšek poročal o državnem in deželnem zboru. Poročilo se vzame soglasno na znanje in poslancu izrečejo volilci svoje popolno zaupanje. Nato zaključil gospod predsednik shod.

Sv. Lovrenc nad Mariborom.

Včeraj dne 22. t. m. se je vršil v gostilni gospoda Autorja zelo lepo obiskan shod. Na povabilo gospeča A. Hauptmana so se zbrali najuplivijsi in najuglednejši možje iz vseh sosednih občin. Poslanec Pišek in gospod A. Hauptman sta poročala o novi zakonski vladni vodni predlogi. Živahna debata, ki se je razvila, je trajala tri ure. Sklenilo se se važne resolucije in vsi zborovali so izrazili željo, da se o prvi priložnosti zopet skliče shod, na katerem bi se posvetovalo o krajevnih gospodarskih zadevah, posebno o ribstvu in cestah.

Raznoterosti.

Slavnostni album v spomin na evharistični kongres. Dvorna in vseučilišna knjigotržnica in fotografski zavod R. Lechner (Wilhelm Müller) na Dunaju je založila v spomin na slavnostni evharistični sprevid prav umetno izdelan album slik. Pred serijo slik prinaša album jedrnat uvod, v katerem je opisana zgodovina in pričetek evharističnih kongresov, potem so navedeni kraji, v katerih so se vršili

dosedanji kongresi in ob koncu je še pregled raznoterih in mnogobrojnih priprav, ki so bile potrebne, da je bil 23. svetovni evharistični kongres tako nad vse pričakovanje sijajen. Posamezne slike v albumu, 73 po številu — so mojstrsko dovršeno delo moderne reprodukcije. Ravno v tem slučaju je to tem bolj povdarjati, ker je bilo deževno vreme za napravo slik o posameznih delih slavnostne procesije skrajno neugodno. Za vsem je bilo napravljenih okrog 150 slik v velikosti 18 krat 24 in 30 krat 40 cm. Od teh so se porabile za album le najbolj dovršene slike. Najznamenitejše so one, ki predstavljajo cesarski dvor in svečanostni voz z Najsvetejšim. Slike so tako izvanredno popolne, da se zamorejo razločno spoznati na istih posamezne visoke osebe. Cena albuma, ki je gotovo zelo primeren spomin na evharistični kongres, je določena na 2 K.

Iz srednješolske službe. Gospod dr. J. Kotnik, poizkusni kandidat na celovški realki, je imenovan za suplenta na realko v Gorici.

Iz šolske službe. Imenovani so: provizorična učiteljica v Norici Marija Rojnik za definitivno istotam; provizorični učitelj v Slovenjgradu (okolica) Ivan Korže za stalnega učitelja v Braslovcah; def. učitelj v Laškem trgu Rihard Peztevšek za učitelja na Vranskem; provizorični učitelj v Slivnici Leo Dobnik za stalnega učitelja istotam; provizorični okrajni pomožni učitelj za Brežice Ivan Ličar za stalnega okrajnega pomožnega učitelja istotam; stalni učitelj in šolski vodja v Rakovcu Martin Repič za učitelja in šolskega vodjo pri Sv. Joštu na Kozjaku; provizorična učiteljica v Mürrzuschlagu Gabrijele Windisch za stalno učiteljico v Kapelah; stalna učiteljica v Ščavnici Marija Wokcaun za učiteljico pri Sv. Ožbaltu na Dravi; provizorični učitelj v Pobrežju Anton Legat za stalnega učitelja istotam; učiteljica-suplentinja v Pobrežju Amalija Rojko za učiteljico istotam; provizorična učiteljica v Razvanju Marija Anetzhuber za stalno učiteljico istotam; pomožna učiteljica ročnih del v Rogaske-Slatini Marija Kit za učiteljico ročnih del istotam; provizorična učiteljica v Laznici Lujza Kollmann za stalno učiteljico istotam; stalni učitelj v Rogatu Franc Pavalec za stalnega učitelja v Knittelfeldu. — Prestavljeni so: nadučitelj v Dobjem Valentin Pulko kot nadučitelj v Gorici; nadučitelj v Gorici Jakob Knaflič za nadučitelja v Dobjem. — V začasni pokoj ste stopile: stalna učiteljica v Laškem trgu Alb. Šuntara in stalna učiteljica pri Sv. Vidu tik Planine Josipina Bezlaj. — Povodom upokojenja se je izreklo priznanje za mnogoletno, zelo povoljno delovanje na šolskem polju nadučitelju Karolu Marčiču v Letušu.

Poroka v cesarski hiši. V grajski kapeli v Wallsee se je vršila dne 19. t. m. ob 11. uri dopoldne poroka nadvojvodinje Elizabete Frančiške z nadporočnikom grofom Jurijem Waldburgom. Poročil ju je škof v Hipolitu, dr. Rössler. Razen cesarja so poroki prisostvovali malodane vsi avstrijski nadvojvodi in nadvojvodinje, in sorodniki ženina. Škof dr. Rössler je imel prisrčen nagovor na poročencu. Po poroki so čestitali poročencema cesar in vsi svatje. Ženin je iz stare plemenitaške rodbine.

III. avstrijski protialkoholni kongres. V soboto dne 21. t. m. je pričel zborovati v Solnogradu III. avstrijski protialkoholni kongres. Trajal bo do 24. t. m. Kongresu predseduje rektor dunajske univerze, dvorni svetnik dr. Weichselbaum. Častni predsednik je solnograški dež. predsednik grof Schaifgotsch. V soboto zvečer je bil pozdravni večer. Včeraj so se vršila cel dan posvetovanja in je bilo na dnevnem redu več zanimivih in važnih referatov, kakor: „Vojaštvo in alkohol“, „Skrb za pivce“, „Delavsko zavarovanje in skrb za pivce“ itd. Danes so na vrsti poročila o protialkoholnem gibanju v posameznih deželah. Poročilo o Kranjski bo podal č. g. župnik Kalan. Za Štajersko ni na programu, ki ga imamo mi v rokah, naveden noben poročevalec. V naši deželi je tako potrebno protialkoholno gibanje res na še najnižji stopinji. Danes se vrši veliko delavsko zborovanje, sklicano od protialkoholnega kongresa. Jutri se vrši glavna skupščina protialkoholne katoliške zveze za Avstrijo. Vse dni med kongresom do 1. oktobra je odprta protialkoholna razstava.

Cesarju je dal mariborski Orel letos tri voja-ke. Na zdar!

Slike škofa Slomškega. Iz zadnji številki smo poročali, da je dobil po 2 K velike slike škofa A. M. Slomškega v tiskarni sv. Cirila. Ta vest se je naveličala na poročilo „Slovenca“ od dne 17. t. m., na kar je tiskarna takoj naročila dotične slike pri Katoliški bukvarni. Ta pa nam danes poroča, da takih slik dozdaj sploh ni, kar naj blagovolijo tisti gospodje, ki so slike naročili, vzeti na znanje.

Umrli je v soboto, dne 21. t. m., ob 3. uri zjutraj, pri Sv. Juriju v Slov. goricah gospod Matevž Rajšp, načelnik v pokoji in častni član vseh občin župnije Sv. Jurija v Slov. goricah, v 74. letu starosti. Pogreb je bil danes dopoldne pri Sv. Juriju v Slov. goricah. Blagemu možu boji zemljica lahka!

Sklep zastopnikov Stranke prava in V. L. S. v Opatiji je vzbudil v vseh političnih krogih največ pozornosti. Nemški listi prinašajo komunikacije, ki smo ga mi objavili zadnjič dobesedno in še specijelno opozarjajo na važnost opatijskega združenja. Liberalci se seveda silno repenčijo, ker si naša misel pridobiva vedno več tal. Vte patentirane narodnjakarje jezi, ko vičijo, kako mi za hrvaško-slovensko vzajemnost praktično delamo, med tem ko oni ne znajo dru-

gega kot beseče brusiti. „Slovenski Narod“ od dne 20. t. m. prinaša dolgozven članek, v katerem razliva svoj zol in napada nekatere poslance, katerim je več dobrobit našega naroda kot pa liberalno strankarstvo. Konečno pa mora tudi „Slovenski Narod“ priznati, da so opatijski sklepi velevažni. Poziva tudi liberalce, naj se po našem vzgledu zrušijo. Opitje narave liberalci pač ne morejo nikdar utajiti. Mi sklep zastopnikov obeh narodov radostno pozdravljamo. V njem vidimo zagotovilo, da se v naših vrstah za združenje Hrvatov in Slovencev res pridno in praktično dela. Naj bi Slomšekova železna vstranost nas spremljala v vseh bojih, ki nas še čakajo, predno homo doseglji svoj cilj.

Proti „Svobodni šoli.“ Katoliška zveza za Avstrijo je sklenila vpriporiti veliko akcijo proti „Svobodni šoli.“ Od dne 22. do dne 30. t. m. se vrši na Dunaju in na Nižje-Avstrijskem cela vrsta zborovanj proti „Svobodni šoli.“ Ob enem se izda letake proti „Josefsblätter“.

Potrjena izvolitev. Cesar je potrdil izvolitev župana Orniga za načelnika in grajščaka pl. Pongratza v Dornovi za podnačelnika ptujskega okrajnega zastopa.

Proti vojski v zraku. Medparlamentarna konferenca v Ženevi je sklenila izvoliti komisijo, ki naj bi se bavila z vprašanjem, kako prepovedati vojsko v zraku.

Služba sluga v kn.-šk. konsistorijalni pisarni. Z dnem 12. oktobra 1912 se sprejme slugo v tukajšnji kn.-šk. konsistorijalni pisarni pod pogoji, ki jih je izvedeti v imenovanju pisarni. Prošnjak za to službo mora biti sin zakonskih starišev, zanesljiv in lepega vedenja. Zeleti je, da razume nemški jezik.

Prošnjo je treba vložiti po veččastitem kn.-šk. župnijskem uradu vsaj do dne 10. oktobra 1912. V Mariboru, dne 22. septembra 1912. Raynateljstvo kn.-šk. konsistorijalne pisarne.

Prestavljalni urad. V češko-nemških spravnih pogajanjih se je sprožilo vprašanje, ustanoviti prestavljalni urad, ki naj bi prestavljal kjerkoli v katršnemkoli obeh deželnih jezikov vložene akte in jih strankam reševal v njihovem jeziku.

Štajersko.

Mariborska gimnazija šteje v početku tekočega šolskega leta z ravnateljem 31 rednih učnih moči in 17 razredov, za enega več nego lani. Prvi, drugi in tretji razred štejejo namreč po tri oddelke, četrti, šesti in osmi po dva oddelka. Dijakov je v celoti 611, že v samih slovenskih paralelkah nižjih starih razredov jih je 247. V celoti so dijaki razdeljeni tako: I. a: 48, I. b: 42, I. c: 42, II. a: 39, II. b: 30, II. c: 30, III. a: 38, III. b: 36, III. c: 31, IV. a: 29, IV. b: 35, V: 45, VI. a: 31, VI. b: 31, VII.: 43, VIII. a: 29, VIII. b: 30.

Maribor. Samoumor kaznjencev. Dne 20. t. m. se je v tukajšnji moški kaznilnici obesil kaznjencev Anton Manuk, ki je bil od goriškega okrožnega sodišča zaradi hudodelstva umora kaznovan na 10letno ječo, katero bi imel presedeti v Mariboru. V zaporu je opravljal krojaška dela. Zvezal je skupaj več niti domačega sukanca, s katerim se je na ventilatorju obesil.

Ormož. V zadnji številki „Straže“ ste objavili notico o sodnijskih razmerah v Ormožu. Sprejmite

še dodatno k temu poročilu, da se ne bode krivo sodila opazka glede dr. Pupaherja, da je čopisnik menil le edino dejstvo, da postopa dr. Pupaher v nenarodnih zadevah pravilno in gre ljudem na roko. Nikakor pa ne moremo biti z njim zadovoljni radi njegovega nemštva v uradu ter izven urada in bomo tudi v tem oziru ob priliki spregovorili.

Cirkovce. Na Matevževu v soboto je pogorelo 11 hiš in gospodarskih poslopij. Velika nevarnost je bila za celo v. s., ker se je požar v hipu razširil po slamanatih strehah; še za cerkev smo bili v velikih skrbih, dokler ni veter potegnil na drugo stran. Z malo izjemo so pogoreli kočarji in najemniki, zato res počpore jako potrebni. Vsak najmanjši dar za pogorele hvaležno sprejme M. Zorko, kaplan v Cirkovcah.

Središče. (Zahvala.) Ker se za mnogoštevilne čestitke k mojemu šestdesiletnemu mašništvu ne morem posebej vsakemu pismeno zahvaliti, izrekam tem potom ysem čestilem pristržno zahvalo! M. Šinko, oisernik.

Ptuj. Za soboto, dne 21. t. m. so sklicali socialni demokrati v restavracijo „Elefant“ shod železničarjev. Govoril je tudi Kopač iz Trsta. Saki tega shoda pa je bil popolnoma drug, kakor bi človek mislil, če je preje čital plakate. Po noči, oziroma še jutraj, so povsod trosili svoje „Josefsblätter.“ Mi jim le kličemo: Škoda za papir in za trud! Tukaj ne boste nič opravili. — Srečke „Slovenske Straže“ se prodajajo v Ptujju v kmečki posojilnici. — V petek okrog 9. zvečer je začelo goreti na podstrešju Senčarjeve trgovine. Dobro je bilo, da se je ogenj hitro zadušil, ker bi bila sicer nevarnost velika za mesto. Gasilec ni bilo treba priti na lice mesta.

Mlin in žaga

z večjo ekonomijo, ali tudi brez nje, je napredaj, oziroma se da v najem. Posestvo je dobro ohranjeno in se nahaja na Juž. Štajerskem v lepi ravnini, v bližini prometnega kraja z železniško postajo. Pogoji za razvoj obrti so dani in kupna cena je zelo ugodna. Najboljše informacije daje prodajalec. — Naslov pove uredništvo tega lista — 197

Dijaki se sprejmejo na stanovanje in hrano pri notarjevi vdovi Matija Koser, Gosposka ulica 50, II. nadst. nasproti gimnazije v Mariboru. 194

Kdor hoče, da imajo njegovi inserati vspeh, inserira v »Straži«!

Loterijske številke: Dne 21. septembra 1912.

Trst	21	78	27	90	44
Linc	47	82	34	62	83

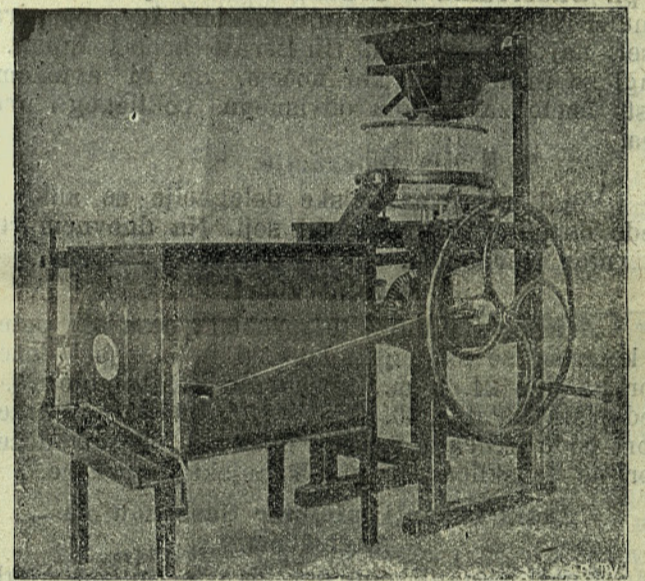
Aparat za lotanje

kakor ga kaže poleg stoječa slika

in kateri bi v nobeni hiši naj ne manjkalo, se dobi pri **Zinauer & Co.**

281 Sv. Jakob v Slov. gor. Cena s svincem in navodilom samo 5 K. Pošilja se po povzetju. Jako priprosto! Zelo praktično! Nobena igrača!

Fr. Kampuš: Zg. Poljskava pri Pragarskem

vsem kmetom naznani in se jim priporoča, da bi prišli k njemu stroje kupovat, ker zdaj jih ima okoli 2 do 300 doma, vsake vrste, ima zdej najnovejše ročne mlatilnice, tudi gopne-mlatilnice, slamoreznice, reporeznice, pluge, brane, okopalnike in ospalnike, mline za sadje in grozje mlet, stiskalnice ali preše, najnovejše sesalke ali pumpe za studence in gnojnice, s katero se lahko napumpa v eni minuti eden polovnjak vode ali gnojnice, vsake vrste male in tudi velike tehtnice, tudi vsake vrste mostne tehtnice, katere pustim sam postaviti na svoj odgovor, stroje za seno kositi, obračati in grabiti, najnovejše sejalne stroje, pri katerih se prihrani ena tretjina zrna; ima tudi vsakovrstno železje za mline in žage, tudi motorje na bencin, sesalni plin, surovo olje, sopar ali „dampf“, največje mlatilnice, zraven ima vse kar kdo rabi, stroje za šivat „Central Bobin“ po najnižji ceni, vsakovrstne stroje za kovače, lončarje, opekarje, tudi opreme za pekarije, kotle za kuho, brzoparilnike prave „Alfa Separator“, po najnovejšem izdelane, pri katerih se prihrani zelo veliko časa in drv. Najnovejše mline za zrnje mlet, da si lahko vsak kmet doma vsakovrstno zrnje melje in doma vsakovrstno moko napravi, goni se lahko na roko, gepl, tudi na vodno in parno moč, domači izdelek, dam tudi vsakemu kmetu na poskušnjo; kolesa ali bicikelne, pisalne stroje vsake vrste. Zmerne nizke cene, ugodni plačilni pogoji, tudi na več let. Kdor k njemu na dom pride, ali ako mu piše, da se on sam pri kmetu oglasi, dobi vsak kmet vse stroje 10 odstotkov ceneje, kakor drugače, vsakemu pride na svoje stroške na dom, da se dogovorita, ne na kmetove stroške. Vse varstvene priprave za mlatilnice se pri njem dobijo, katere mora vsak kmet imeti, kdor ima mlatilnico. 42c

Prva južno-štajerska kamnoseška družba v Celju.

Žaga, brusil in struže s strojnim obratom. :: Zaved za graviranje Grh. :: Izvršuje nagrobne spomenike in vsa monumentalna in stavbena dela iz tu- in inozemskega materiala. :: Plošče za pohištvo iz raznobarnega marmorja. :: Velika zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov. :: Najnižje cene. :: Kulantni plačilni pogoji. :: Naročila se izvršujejo točno. :: Cenik in stroškovni proračuni brezplačno.

Brzjavke: **Kamnoseška družba :: Celje.**

Hotel Trabesinger v Celovcu

Velikovška cesta št. 5

se priporoča potnikom, ki prinočujejo v Celovcu. — Tukaj najdejo lepe in snažne sobe; izborna kuhinja, zaječeno pristna in dobra vina. Za zabavo služi kegljišče. — Po leti sedi na senčnatem vrtu.

Veliko dvorišče za vozove in tri hlevi za konje. — V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo. Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.

Lojzka in Pepca Leon.

Nikdar se ne bode te kesali

ampak zadovoljni bode te in vedno hvalili slovensko trgovino, ker si lahko veliko denarja prihraniš če bode te vedno kupovali vse Vaše potrebščine v trgovini

J. N. Šošarič, Maribor Gosposka ul. 5.

Veliko izbiro najboljšega in najmodernejšega blaga za moške in ženske obleke, platna, sukna, druka, satins, cefira. — Bogata zaloga gotovih oblek; srajce, kravate, ovratniki, naramnice, nogovice, dežniki itd. — Za telovadna društva vse potrebščine in kroji v zalogi.

Cene veliko nižje kakor drugod. Postrežba strogo solidna